

Govor predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH i predsjedavajućeg Delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini NATO-a Kemala Ademovića na 105. Rose-Roth seminaru Parlamentarne skupštine NATO-a

Sarajevo, 14. novembar 2023.

„Dame i gospodo, dobro došli u Bosnu i Hercegovinu, dobro došli u Sarajevo.

Pripala mi je posebna čast da najavim 105.-ti Rose Roth seminar Parlamentarne skupštine NATO-a, koji se ove godine održava u suorganizaciji Parlamentarne skupštine NATO-a i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam sve prisutne u ime Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, u ime Delegacije Parlamentarne skupštine BiH u skupštini NATO-a, kao i u svoje lično ime.

Posebno pozdravljam predsjedavajućeg Odbora za odbranu i sigurnost PS NATO-a gospodina Aleca Shelbrooka (iz Ujedinjenog Kraljevstva).

Pozdravljam sve prisutne Delegacije, predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti Bosne i Hercegovine, na čelu sa kolegom Marinkom Čavarom, predsjedavajućim Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Također, pozdravljam i predsjedavajuću Vijeća ministara BiH gospođu Borjanu Krišto i prisutne ministre u Vijeću ministara BiH.

Pozdravljam premijera Federacije BiH Nermina Nikšića, kao i bivšeg člana Predsjedništva BiH Mladena Ivanića i Barišu Čolaka, bivšeg predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Pozdravljam i vrijedni tim Međunarodnog sekretarijata PS NATO i Zajedničke službe Parlamentarne skupštine BiH kao i predstavnike međunarodnih organizacija, ambasada, generale, predstavnike nevladinog sektora i medija. Pozdravljam komandanticu NATO Štaba u Sarajevu i njene saradnike, predstavnike EUFOR-a, OSCE Misije u BiH, UN-a i UNDP-a.

Zahvaljujem Vladi Švicarske konfederacije, ženevskom DCAF-u i Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine na podršci u organizaciji ovog događaja.

Ovo je peti put da se Rose Roth seminar održava u Sarajevu, počevši od 2004. godine, kada smo, u ovoj istoj zgradi, bili u prilici razgovarati o brojnim temama: o političkoj situaciji, stanju ekonomije, o euro-atlanskim integracijama, stanju u regionu te o posebnim temama koje su pratile vrijeme u kome živimo.

U periodu od 2004. do 2010., godine usvojili smo vrlo značajan set zakona koji su sektor odbrane i sigurnosti u Bosni i Hercegovini učinili dobro i prepoznatljivim u regionu jugoistočne Evrope. Razvili smo mehanizme parlamentarnog nadzora sektora odbrane i sigurnosti i Obavještajno-sigurnosne agencije BiH.

Očito je da nekoliko godina unazad imamo određene probleme u regionu i Bosni i Hercegovini, o kojima ćemo u narednih dana razgovarati i tragati za rješenjima, za putevima unaprjeđenja regionalne saradnje i boljeg međusobnog razumjevanja. Stanje u kome se nalazimo nije situacija koja se ne može riješiti. Za rješenje je potrebna politička volja, više razgovora unutar parlamenta i da se naučene lekcije iz nedavne prošlosti iskoriste za rješavanje otvorenih pitanja.

Pomoć međunarodne zajednice je svakako potrebna i dobro je došla, posebno na putu Bosne i Hercegovine ka Evropskoj uniji i NATO-u. To su ciljevi o kojima imamo različite poglede i pristupe. Svaka zemlja na tom putu ima svoje specifičnosti od kojih ne treba bježati i koje treba uvažiti kao realnost.

Dobro došli među ljude kojima je potrebna vaša podrška. Lično nemam nimalo zadržke kada je u pitanju članstvo Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji i NATO-u, ali razumijem i kolege koji taj stav sa mnom ne dijele. Zato trebamo otvoren i argumentiran dijalog više nego ikada. Saradnja BiH sa NATO-om može biti daleko bolja, jer NATO u Evropi i drugdje, sa zemljama koje nisu članice, uspio je izgraditi odličnu saradnju i dobro razumije taj specifikum svake zemlje.

Komisija za saradnju s NATO-om BiH odgovorno i interresorno pristupa izvršavanju obaveza iz svoje nadležnosti i pruža mogućnost Parlamentarnoj skupštini BiH da prati status i realizaciju dokumenta Program reformi BiH kao i tok saradnje BiH s NATO-om. Ovo naglašavam jer uprkos različitim viđenjima našeg puta ka euro-atlanskim integracijama, mi razgovaramo, imamo otvoren dijalog i nema razloga da ne aktueliziramo raspravu o dokumentu „Program reformi Bosne i Hercegovine“. Nama treba dodatna podrška, pored činjenice da smo bili daleko odmakli u implementaciji programa saradnje sa NATO-om, a posebno kroz Program Partnerstvo za mir. I treba nam razgovor sa predstavnicima NATO-a, poput ovog današnjeg.

Za kraj, imam potrebu reći još nešto, dvije-tri kratke poruke.

U svom sam obraćanju rekao da jesam za NATO, bez ikakve zadržke. Zašto? NATO jeste vojni savez, ali mu prevashodna misija nije rat, nego mir. Njegovo djelovanje ima za cilj rješavanje problema, izgradnju povjerenja i sprječavanja sukoba. To je javna deklaracija NATO-a, da je primarno posvećen mirnom rješavanju sporova, ali ima vojnu moć da preduzme operacije upravljanja krizama. Zato sam za NATO, zbog mira, ne zbog rata, da nam pomogne da se na ovim prostorima osigura trajni, vijekovni mir i da se više nikada ne ponovi nikakav sukob.

Druga poruka jeste da, uprkos krvavom ratu i ratnim strahotama koje je ova zemlja preživjela, nije došlo do radikalizacije društva, osveta, terorizma. Neki pokušavaju poslati drukčije poruke o Bosni i Hercegovini, ali ih činjenice demantuju. Najviše radikalizma ima u političkoj retorici i ona je ključni uzrok povremene radikalizacije javnog diskursa i polarizacije društva. U stvarnom životu građani žive zajedno, privrednici sarađuju i posluju, službenici rade u istim kancelarijama, sportisti igraju u istim timovima, umjetnici nastupaju na istim daskama ... Bosna i Hercegovina svijetla

obraza može stati pred cijeli svijet, s obzirom šta je preživjela. Oni koji plasiraju dezinformacije o radikaliziranoj Bosni jesu oni koji je žele udaljiti od NATO-saveza.

I treća, koja se u bilskoj prošlosti odnosila na Bosnu i Hercegovinu, danas se odnosi na druge zemlje u kojima buktu rat, na Ukrajinu, na Palestinu, a sutra na neku drugu zemlju gdje će stradati civili. Kao čovječanstvo uspjeli smo iznijeti velike reforme i revolucije. Ono na čemu smo posrnuli jeste – da, kada već dođe do oružanog sukoba, kada se u rješavanje krize umiješa oružje - ne uspijevamo zaštititi civile, njihove živote, zdravlje domove. Posebno djecu, žene, iznemogle. Svjedočimo da nejaki plaćaju najveću cijenu. Umjesto da ih zaštitimo, prepuštamo ih na milost i nemilost oružanim silama. Civilizacijski nam je zadatak da tu napravimo iskorak, reformu, revoluciju. Ako već izgubimo bitke za zelenim stolovima, ako se već dese ratovi, neka u njima ne ginu djeca i oni koji se ne mogu zaštititi.

Kako rekoh i kako je javno zapisano, misije vojnih saveza jesu prije svega da sačuvaju slobodu, sigurnost i mir. I ljudske živote.

Hvala vam još jednom što ste danas ovdje.

Vjerujem da će te se među nama osjećati dobro, kao kod kuće. Mi ćemo nastojati da budemo dobri domaćini.“ (kraj)